

vésői alól kikerült ábrázolások! Vagy talán felülmúlható valaha Donatello Angyali Üdvözletének abszolút tökéletessége, a Robbiák reliefjeinek művészi kompozíciója, Michelangelo Piétájának isteni fölsége?

Új utakon próbálja megközelíteni az elérhetetlen Tisztaságot és egyetlen Szépséget a legújabb «spirituális» művészet, mely légiesen finom vonalakkal leheli az anyagra érzékföltötti álmát. Ennek az irányzatnak elindítója kétség-

Wang Su-ta: Angyalok királynéja

telenül a beuroni művészeti iskola, melynek feje P. Desiderius Lenz O. S. B. (1832—1928), «Virgo mystica» szobrában a Szentszűz kontemplációját érzékelteti. Nálunk, kiknek fejlett szobrászatáról a sok elpusztult emlék közül pl. a budavári koronázó főtemplom Magyarok Nagyasszonya, vagy egy ismeretlen pálos művész Szentcsalád domborműve is méltó fogalmat ad, nálunk világviszonylatban is jelentős képviselői e modern művészetnek: Vastagh Éva, Vastagh György, Ohmann Béla, Lux Elek...

*

Végül a Mária-templomok építőművészetéről is emlékezzünk meg! Aki látta Róma egyik legszebb bazilikáját, a Santa Maria Maggiorét, Róma legrégebbi Mária-templomát, az megsejti,

micsoda káprázatos pompát tud kifejteni a keresztény építészet a Szentszűz tiszteletére. Mennyi gyönyörű templom épült másfélezer év alatt Neki: gondoljunk csak a csodálatos gótikus francia Notre Dame katedrálisokra (Chartres, Arles, Soissons, Caen, Paris, Rheims, Amiens...), vagy a pompás német Liebfrauentömökra (Würzburg, Augsburg, Halberstadt, Mainz, Speier, Strassburg, Bamberg, Köln, Lorch, Maria-Laach...). Különösen a középkor nagy szerzetesrendjei építettek egyre több és szebb templomokat Édesanyjuk és Királynőjük tiszteletére. Hazánkban Nagy Lajos királyunk pl. két gyönyörű templomot építtetett csak a pálosoknak: Mária-Nosztrán és Mária-Völgyön, melyeknek gazdag «eleganciáját» külföldiek is megcsodálták. Ősi búcsújáróhelyeink is mind a mai napig az ő kultuszát szolgálják a természet és az építőművészet egymást kiegészítő áhítatával és szépségszeretetével.

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.

Himnusz az angyali üdvözletről

rtta: Gyöngyössy Gergely O. S. P.

*Zengd, nyelvem, a Szűz méhének
áldását, dicséretét,
mert az Ég Királya Tőle
vett alakot, emberét,
midőn szülte férji nélkül
a Szűzanya gyermekét.*

*Küldetésbe Gábor jött a
Szűzhöz Ég ormairól,
Dávid király sarja volt Ő,
nemes törzs hajtásiból,
Máriának hívták, s József
eljegyzett arája volt.*

*Üdvözlégy — szólt — tisztaságos
Szűz, malasztal teljes vagy,
s minden földi asszonyok közt
Isten áldott lánya vagy,
Kit az Atya bölcsesége
megkívánt, mert éke nagy.*

*Hallgatott a Szűz, nem tudta,
mit jelent az üdvözlés,
s felujjongott, hogy tovább is
szólt még a szent Követ:
ne félj, ó Mária, Isten
Fiához méltóvá tett.*

Kegyelmet lettél az Úrnál,
fogansz és szülsz gyermeket,
embereknek Megváltója
lakja szüzi méhedet,
neve Jézus leszen, s majdan
üdvözt Ő népeket.

Nagy lesz és a Magasságok
Fia, dicső szent neve,
az Úr atyja Dávid székét
tölti majd be Ővele,
s Jákob házának lesz örök
uralkodó hercege.

Vajjon miként lehetséges?
Férfit én nem ismerek,
— szól a Szűz — s az angyal ajkán
örömtelt válasz remeg:
Istent szülsz, szüzességednek
pecsétjét nem sértve meg.

Reád száll a Szentléleknek
sugározó ereje,
kitől szűz méhed termékeny
lesz és élettel tele,
s akit szülsz, Magasságébéli
Fia lesz annak neve.

Ne kételkedj, magtalan és
öregedő rokonod,
Erzsébet, édes terhével
betölt már hat hónapot,
mert az Úrnál nincsen semmi
lehetetlen nagy dolog.

Legyen nékem, amint mondod
— szól a Szűz —, ó szent követ,
im az Úrnak szolgálója:
szólottál, szívem követ.
Istent fogadott méhébe,
s nem oldott mátkáövet.

Latinból : Lengyel Rezső.

Március 4-én üli a világegyház a lengyelek Szent Imréjének, Szent Kázmér hercegnek ünnepét. Ez az ünnep három szempontból is jelentős számunkra. Először azért, mert Szent Kázmér kis híja, magyar király lett. Már úgy volt, hogy a ráváró magyar trónt elfoglalja, amikor egyes főurak ellenállása visszavonulásra kényszerítette. Ő az égben a szentek koronájával lett gazdagabb, mi pedig egy szent királlyal lettünk szegényebbek. Másodszor ő volt talán az első, aki a ruthének megtérítését, vagyis Rómának való meghódoltatását, mert

ruthének Lengyelországban is vannak, egy ségesen akarta megoldani. Bizonyára korai halála, 25 éves korában halt meg, akadályozta nemes, apostoli szándéka végrehajtásában, melynek megvalósulása fölbecsülhetetlenül sokat jelentene nekünk, különösen ma. Végül a Pálosrendnek konfráttere volt Szent Kázmér herceg egész családjával egyetemben, rendi ünnepünk tehát az ő ünnepe, melyen különös hálával, szeretettel, örömmel gondolunk az ő megdicsőült alakjában azokra az egyházi és világi előkelőségekre, kik valami rendkívüli módon juttatták kifejezésre jóindulatukat a Rend iránt, mely aztán lelki kincseinek, javainak, kiváltságainak testvéri (konfráteri) megosztásával fejezte ki háláját irántuk.

*

Szent József ünnepén, március 19-én, szorongó, nehéz szívvel gondolunk a keresztény családokra, melyeknek égi pártfogója Ő. Megrendítő, micsoda krízisek és katasztrófák fenyegetik ma a keresztény családokat. Nem lehet döbbenet nélkül olvasni dr. Carl Sonnenschein Naplóját (Notizen, 1925 dec. 13.), aki az ő rapszódikus és hallatlanul és utólérhetetlenül kifejező és szuggesztív stílusában így villant rá a tátongó örvényekre :

«Három eset egy hét alatt. Az utcáról föl-szedve. Futólagosan. Irodám világából.

Az első eset. Négy napja, hogy könyörgött nekem. Egy katolikus leány. Apja egy közép-európai fővárosban lakik. Nem Berlinben. A leány a napokban látogatta meg őt ott. Nem volt a leánya számára mondanivalója. Anyjától elvált. Az apa maga zsidó s most egy zsidónő a második felesége. Ezzel él ama meg nem nevezett európai városban. Első felesége közben visszatért Berlinbe. Egy gazdag igazgatóhoz ment újra nőül. Valamelyik bank-igazgatóhoz, kinek címét a berlini címtárban megtalálhatják, de akit én nem nevezek meg. A vezetéknevét sem mondom meg, bár tudom. De a kettő már féléve ismét elvált. És a gazdag bankigazgató elvette cselédjét feleségül. Ismerem családi nevét és keresztnévét. Tudom azt is, hogy vajjon Friedenauban, Schönebergben vagy Wilmersdorfban laknak-e. Nem áru-lom el. Csak azt mondom, hogy az apátlan-anyátlan leány keservesen vergődik az életben. Hogy én egy megható levelet küldtem tőle tegnap igazi atyjához ama középeurópai városba s kértem őt, ne felejtkezzék meg gyermekéről itt Berlinben. Elvált anyja sem törődik vele. Mostohaapja, az elvált második apa, egyelőre a cselédjével állt össze s kisebb gondja is nagyobb annál, hogy első feleségének gyermekével gondoljon. Hány éves lehet ez a leány? Talán tizenhét ! Egészen magárahagyva. Ebben az állástalan világban üldözve ! Anyjára két férfi jut. Apjára két nő ! Második apjára ismét kettő ! De erre a védtelen, finomlelkű, komoly gyermekre egy apa, egy anya sem jut !

Második eset. Egy előadás után barátom-